EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 10 14
COM(2020) 954 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Valstybių narių pažangos, padarytos įgyvendinant Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą 2012/27/ES ir pereinant prie beveik nulinės energijos pastatų bei nustatant optimalių sąnaudų minimalius energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus ES pagal Pastatų energinio naudingumo direktyvą 2010/31/ES, 2020 m. vertinimas

1. Įvadas

Šią pažangos ataskaitą Komisija teikia pagal Direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2018/2002 (toliau – Energijos vartojimo efektyvumo direktyva arba EVE direktyva), 24 straipsnio 3 dalį ir pagal Valdymo reglamento (ES) 2018/1999 35 straipsnį. Tai paskutinė ataskaita, teikiama pagal EVE direktyvą, nes nuo 2021 m. sausio 1 d. 24 straipsnio 3 dalis nebebus taikoma. Visos nuostatos, susijusios su ataskaitų dėl pažangos įvairiose energijos vartojimo efektyvumo politikos srityse teikimu, bus pakeistos Reglamento (ES) 2018/1999 35 straipsniu.

Kadangi šioje ataskaitoje derinamos dvi pareigos teikti ataskaitas, jos formatas skiriasi nuo ankstesnių metų ataskaitos formato. Be to, joje pateikiama: i) nauji duomenys apie pastatų sektorių, t. y. informacija apie pažangą didinant beveik nulinės energijos pastatų (toliau – BNEP) skaičių pagal Direktyvos 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (Pastatų energinio naudingumo direktyvos arba PEN direktyvos) 9 straipsnio 5 dalį, ir ii) trumpa naujausia informacija apie sąnaudų atžvilgiu optimalius minimalių pastatų energinio naudingumo reikalavimų lygius pagal Direktyvos 2010/31/ES 5 straipsnio 4 dalį.

Todėl ataskaitoje daugiausia remiamasi: i) informacija, nurodyta 2020 m. valstybių narių pateiktose metinėse ataskaitose[1]; ii) sąnaudų atžvilgiu optimalių lygių apskaičiavimo ataskaitomis, kurias valstybės narės pateikė 2018 ir 2019 m.[2], ir iii) kita svarbia informacija, susijusia su pastatų sektoriumi.

Anksčiau šiais metais priimtoje 2019 m. energijos vartojimo efektyvumo ataskaitoje[3] buvo pateikti Eurostato duomenys iki 2018 m., o skelbiant šią ataskaitą naujų duomenų nebuvo pateikta[4]. Dėl šių priežasčių pažangos siekiant 2020 m. tikslų analizė šioje ataskaitoje, palyginti su ankstesne ataskaita, nepasikeitė ir nebuvo kartojama. Vietoj to, atsižvelgiant į pažangą siekiant 2030 m. tikslų, buvo įtraukta labiau į ateitį orientuota perspektyva.

2. Nustatytų faktų santrauka

Ataskaitoje apžvelgiama 28 šalių Europos Sąjunga ir pateikiami duomenys bei papildoma informacija iki 2018 m. Analizuojant pažangą, padarytą siekiant 2030 m. tikslų, apžvelgiamos 27 ES valstybės narės.

Toliau pateikiami pagrindiniai nustatyti faktai.

- 2018 m. pirminės energijos suvartojimas, palyginti su 2017 m., sumažėjo 0,6 proc. Galutinės energijos suvartojimas kasmet didėjo 0,1 proc. Net ir tokiu atveju abu rodikliai viršija nustatytą 2020 m. tikslų trajektoriją.

---

[1] https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/targets-directive-and-rules/national-energy-efficiency-action-plans_en

[2] https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-performance-of-buildings/energy-performance-buildings-directive/eu-countries-2018-cost-optimal-reports_en?redir=1

[3] COM(2020) 326 *final*.

[4] Eurostato patikslinti duomenys (naujausi duomenys gauti 2020 m. liepos mėn.) rodo nedidelius pokyčius, palyginti su 2019 m. ataskaitoje naudotais duomenimis, ir nekeičia toje ataskaitoje pateiktos analizės.

- 2018 m. energijos suvartojimą toliau skatino ekonomikos augimas.
- Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos tebėra veiksminga energijos taupymo priemonė. Nors 2018 m. padaryta bendra pažanga siekiant bendro sutaupytos energijos kiekio pagal Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos 7 straipsnį atrodo pakankama, mažai tikėtina, kad dvylika valstybių narių pasieks savo tikslus.
- Daliniai ir preliminarūs 2020 m. duomenys rodo, kad COVID-19 krizės poveikis turėjo didelę įtaką energijos paklausai. Todėl 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslai gali būti pasiekti, nors iki krizės nebuvo imtasi pakankamų priemonių. Tačiau manoma, kad tai bus laikina padėtis, nes energijos vartojimo mažinimas nebuvo skatinamas struktūrinėmis priemonėmis. Jei nebus imtasi tikslinių kovos su klimato kaita priemonių, tikėtina, kad dėl ekonomikos atsigavimo energijos suvartojimas vėl pasieks iki COVID-19 krizės buvusį lygį.
- Dauguma valstybių narių tinkamai taikė sąnaudų atžvilgiu optimalų metodą ir jį naudojo siekdamos nustatyti minimalius naujų ir esamų pastatų bei BNEP energinio naudingumo reikalavimus.
- BNEP dalis visoje statybos rinkoje padidėjo, tačiau daugumoje šalių BNEP reikalavimai vis dar yra ne tokie griežti kaip 2016 m. Komisijos nustatyti lyginamieji standartai. Tačiau beveik pusė valstybių narių naujiems pastatams nustatė daug griežtesnius EBNP reikalavimus, palyginti su naujiems pastatams taikomais sąnaudų atžvilgiu optimaliais lygiais.

3. Pažanga siekiant ES energijos vartojimo efektyvumo tikslo

3.1. 28 šalių Europos Sąjungos 2020 m. tikslai

Iš patikslintų 2018 m. Eurostato duomenų[5] matyti, kad galutinės energijos suvartojimas[6] 28 šalių Europos Sąjungoje sumažėjo 5,9 proc. – nuo 1 194 mln. tonų naftos ekvivalento (mln. tne) 2005 m. iki 1 124 mln. tne 2018 m. Šis kiekis vis dar yra 3,5 proc. didesnis negu 2020 m. galutinės energijos suvartojimo tikslas – 1 086 mln. tne. 2018 m., palyginti su ankstesniais metais, jis padidėjo 0,1 proc. Pirminės energijos suvartojimas[7] 28 šalių Europos Sąjungoje sumažėjo 9,8 proc. – nuo 1 721 mln. tne 2005 m. iki 1 552 mln. tne 2018 m. Šis kiekis yra 4,6 proc. didesnis negu 2020 m. tikslas – 1 483 mln. tne. Po trejus metus trukusio didėjimo 2018 m. nustatytas pirminės energijos suvartojimo sumažėjimas 0,6 proc. Abiejų rodiklių tendencija 2018 m. viršijo linijinę trajektoriją siekiant 2020 m. tikslų.

2018 m. energijos suvartojimas daugiausia didėjo transporto (palyginti su 2017 m., per metus padidėjo 1,0 proc.) ir pramonės sektoriuose (+0,8 proc.). Priešingai, energijos suvartojimas sumažėjo gyvenamųjų namų (−1.7 proc.) ir paslaugų (−1,4 proc.) sektoriuose[8].

---

[5] https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/4956218/Energy-Balances-April-2020-edition.zip/69da6e9f-bf8f-cd8e-f4ad-50b52f8ce616

[6] Pagal metodiką, taikytą iki 2018 m., pažanga, daroma siekiant Europos 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų, stebima naudojantis Eurostato energijos balansų rodikliais (Eurostato statistikos kodai FEC2020–2030 ir PEC2020–2030).

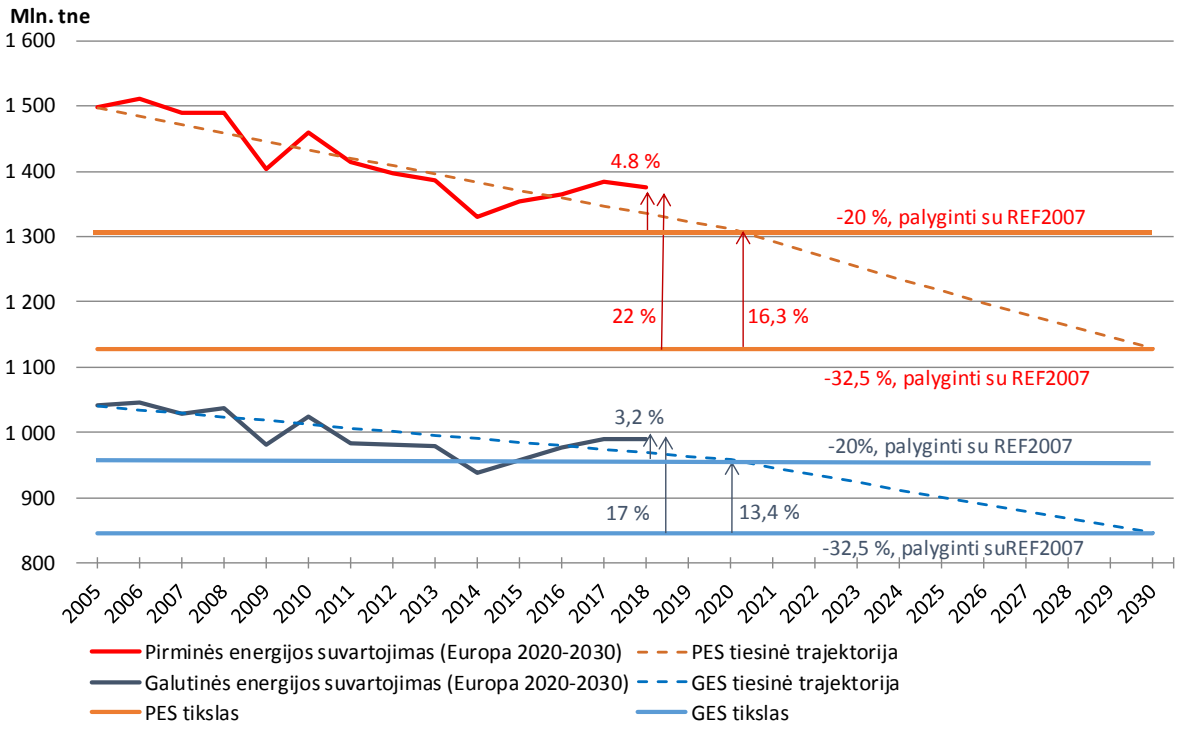
[7] Ten pat6.

[8] Palyginti su paskutine ataskaita, padėtis konkrečiuose sektoriuose nepasikeitė. Daugiau informacijos pateikta 2019 m. pažangos ataskaitos (COM(2020) 326 *final*) 5 skyriuje.

3.2. 27 šalių Europos Sąjungos 2030 m. tikslai

Iki 2018 m. padaryta nepakankama pažanga siekiant 2020 m. tikslų taip pat turi neigiamų pasekmių pastangų, kurių reikia norint pasiekti 2030 m. tikslus, lygmeniu[9]. Dėl dabartinio atsilikimo atotrūkis nuo 2030 m. tikslų yra didesnis, nei tikėtasi, ir sudaro 22 proc. pirminės energijos suvartojimo ir 17 proc. galutinės energijos suvartojimo atžvilgiu (1 pav.). Be to, atlikus visos ES nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų (NEKP)[10] vertinimą nustatytas valstybių narių pateiktų pasiūlymų bendrų užmojų atotrūkis. Todėl ateinantį dešimtmetį valstybės narės turės gerokai padidinti savo pastangas, kad pasiektų bent 32,5 proc. savo 2030 m. tikslus. Tai ypač svarbu, jei po COVID-19 atsigavus energijos suvartojimui bus vėl pasiektas ankstesnis energijos suvartojimo lygis. Be to, siekiant didesnio užmojo klimato srityje, kaip paskelbta 2020 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo plane[11], taip pat reikės dėti kur kas daugiau pastangų didinti energijos vartojimo efektyvumą, viršijančių dabartinius 2030 m. tikslus (36–37 proc. sumažinti galutinės energijos suvartojimą ir 39–41 proc. sumažinti pirminės energijos suvartojimą).

1 pav. Pažanga siekiant 2030 m. tikslų 27 šalių Europos Sąjungos lygmeniu

Šaltinis: Eurostato duomenys, Energetikos GD skaičiavimai

[9] Po Brexit'o 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslai bus taikomi 27 valstybėms narėms.
[10] COM(2020) 564 *final*.
[11] COM(2020) 562 *final*.

3.3. COVID-19 poveikis energijos suvartojimui iki šiol

COVID-19 poveikis energijos suvartojimui 2020 m. bus didelis. 2020 m. pirmąjį ketvirtį ES dujų suvartojimas sumažėjo 5 proc., palyginti su 2019 m. pirmuoju ketvirčiu, daugiausia dėl ribotų šildymo poreikių, kurių priežastys buvo: i) švelnūs žiemos orai; ii) sumažėjęs dujų naudojimas elektros energijos gamyboje ir iii) kovo mėn. pradėtos taikyti izoliavimo priemonės, dėl kurių sumažėjo BVP ir krito dujų paklausa pramonės sektoriuose[12]. 2020 m. pirmąjį ketvirtį metinis elektros energijos suvartojimas ES sumažėjo 3,2 proc., taip pat dėl šilto oro pirmoje ataskaitinio laikotarpio pusėje ir prasidėjusių su COVID-19 susijusių apribojimų. Kadangi daug gyventojų praleido daugiau laiko savo namų ūkiuose, elektros energijos suvartojimas padidėjo. Tačiau šis padidėjimas nekompensavo didelio paklausos sumažėjimo prekybos ir pramonės sektoriuose[13]. Todėl tais mėnesiais, kai buvo taikomos izoliavimo priemonės, elektros energijos suvartojimas buvo gerokai mažesnis nei tais pačiais mėnesiais ankstesniais metais (4,3 proc. kovo mėn., 11,8 proc. balandžio mėn., 10,5 proc. gegužės mėn. ir 7,6 proc. birželio mėn.)[14].

Be to, dėl izoliavimo priemonių energijos suvartojimas transporto sektoriuje taip pat sumažėjo iki precedento neturinčio lygio. TEA duomenimis, iki 2020 m. kovo mėn. pabaigos Europos kelių transporto sektorius susitraukė iki 38 proc. 2019 m. lygio. Dėl bendro kelių transporto veiklos sumažėjimo pasauliniu lygmeniu naftos paklausa pasaulyje sumažėjo 57 proc.[15]. Tarptautinio transporto forumo vertinimu, dėl judumo apribojimų siekiant sustabdyti COVID-19 plitimą iki 2020 m. pabaigos krovinių vežimo pasaulyje sumažėjimas galėtų siekti iki 36 proc.[16] Kelionės oro transportu kai kuriuose regionuose beveik nutrūko, o aviacijos veikla kai kuriose Europos šalyse sumažėjo daugiau kaip 90 proc. Rugpjūčio mėn. pabaigoje oro eismas Europoje buvo daugiau kaip 50 proc. mažesnis nei praėjusiais metais[17].

4. Pažanga siekiant nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų

Kai kurios valstybės narės (Danija, Ispanija, Vengrija) pranešė apie savo 2020 m. nacionalinių tikslų padidinimą (užmojo mažinimą). Atlikus šiuos patikslinimus nacionalinių 2020 m. absoliutaus suvartoto kiekio tikslų suma sudaro 1 536,8 mln. tne pirminės energijos ir 1 084,3 mln. tne galutinės energijos. 2018 m. siekiant orientacinių pirminės energijos suvartojimo tikslų pažanga buvo nepakankama dvylikoje šalių (Belgijoje, Bulgarijoje, Danijoje, Vokietijoje, Airijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Kipre, Austrijoje, Nyderlanduose, Lenkijoje ir Švedijoje) (darant prielaidą, kad trajektorija yra linijinė), o siekiant orientacinių galutinės energijos suvartojimo tikslų – penkiolikoje šalių (Belgijoje, Bulgarijoje, Vokietijoje, Estijoje, Airijoje, Prancūzijoje, Lietuvoje, Liuksemburge, Vengrijoje, Maltoje, Austrijoje, Lenkijoje, Slovakijoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje) (žr. 3 lentelę).

---

[12] https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/quarterly_report_on_european_gas_markets_q1_2020.pdf
[13] https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/qr_electricity_q1_2020.pdf
[14] https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200907-1?inheritRedirect=true&redirect=/eurostat/en/news/whats-new
[15] https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2020/oil#abstract
[16] https://www.itf-oecd.org/sites/default/files/global-freight-covid-19.pdf
[17] https://www.eurocontrol.int/covid19

Valstybės narės nurodė, kad stabilų ir didėjantį galutinės energijos suvartojimą 2018 m. lėmė ekonomikos augimas ir padidėjęs (-usi): i) gamyba ir (arba) pridėtinė vertė (pramonė); ii) keleivių ir prekių vežimas (transportas); iii) namų ūkių skaičius ir disponuojamosios pajamos (gyvenamosios paskirties) ir iv) pridėtinė vertė ir užimtumas (paslaugos).

5. EVE direktyva. Esama padėtis

5.1. Atnaujinta informacija apie persvarstytos EVED perkėlimą į nacionalinę teisę

2018 m. gruodžio mėn. iš dalies pakeitus EVE direktyvą[18], valstybės narės įpareigotos iki 2020 m. birželio 25 d. perkelti į nacionalinę teisę naujas energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų taisykles (t. y. naujus 7 straipsnį, 7a straipsnį ir 7b straipsnį). Iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. Komisija gavo tik trylikos valstybių narių (Austrijos, Kroatijos, Čekijos, Danijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Latvijos, Lietuvos, Nyderlandų, Lenkijos, Ispanijos ir Švedijos) ir Jungtinės Karalystės pranešimus. Be to, dauguma šių pranešimų yra daliniai, o tai reiškia, kad kai kurios direktyvos nuostatos dar neperkeltos į nacionalinę teisę arba apie jas nepranešta.

Iki 2020 m. spalio 25 d. valstybės narės taip pat turi į nacionalinę teisę perkelti naujas matavimo ir sąskaitų išrašymo taisykles (t. y. naujus 9, 9a, 9b ir 9c straipsnius, 10 ir 10a straipsnius ir galiausiai 11 ir 11a straipsnius bei naują VIIa priedą. Iki rugpjūčio 31 d. penkios šalys (Danija, Ispanija, Prancūzija, Italija ir Lietuva) taip pat pranešė apie šių naujų taisyklių perkėlimą į nacionalinę teisę.

Šios ataskaitos paskelbimo metu visos šalys, išskyrus Latviją, yra pateikusios savo 2020 m. metines ataskaitas, kaip reikalaujama pagal EVE direktyvos 24 straipsnį[19]. Jungtinis tyrimų centras šias metines ataskaitas išnagrinės atskirame dokumente[20].

5.2. Pažanga pagal 7 straipsnį (pareiga taupyti energiją)

Valstybės narės pagal 7 straipsnį pranešė, kiek energijos sutaupė 2014–2018 m., siekdamos įvykdyti 2014–2020 m. nacionalinę energijos taupymo pareigą. 5 lentelėje parodyta dabartinė valstybių narių pažanga siekiant suminio sutaupytos energijos kiekio, kurį reikalaujama sutaupyti iki 2020 m. gruodžio 31 d. ES lygmeniu iki 2018 m. pabaigos valstybės narės pasiekė apie 58 proc. (133,83 mln. tne[21]) suminio sutaupytos galutinės energijos kiekio įpareigojimų 2014–2020 m. (230,17 mln. tne) sumos.

Siekiant prognozuoti tikimybę, kad iki 2020 m. gruodžio 31 d. kiekvienoje valstybėje narėje bus pasiektas reikalaujamas suminis sutaupytos energijos kiekis, daroma pagrindinė prielaida, kad visos įgyvendintos politikos priemonės 2019 ir 2020 m. toliau padės kasmet papildomai sutaupyti energijos, kaip tai buvo padaryta 2018 m. Tuomet suminis sutaupytos energijos

[18] Direktyva 2018/2002.

[19] Kroatijos ir Portugalijos ataskaitos buvo pateiktos per vėlai, kad jas būtų galima įtraukti į šią analizę.

[20] Tsemekidi-Tzeiranaki, S., Paci, D. et al. (2020), *Analysis of the annual reports 2020 under the Energy Efficiency Directive*, Jungtinio tyrimų centro techninė ataskaita.

[21] Šis skaičius gali būti patikslintas, kai bus gauti duomenys apie naują Latvijos ir Portugalijos 2018 m. sutaupytos energijos kiekį.

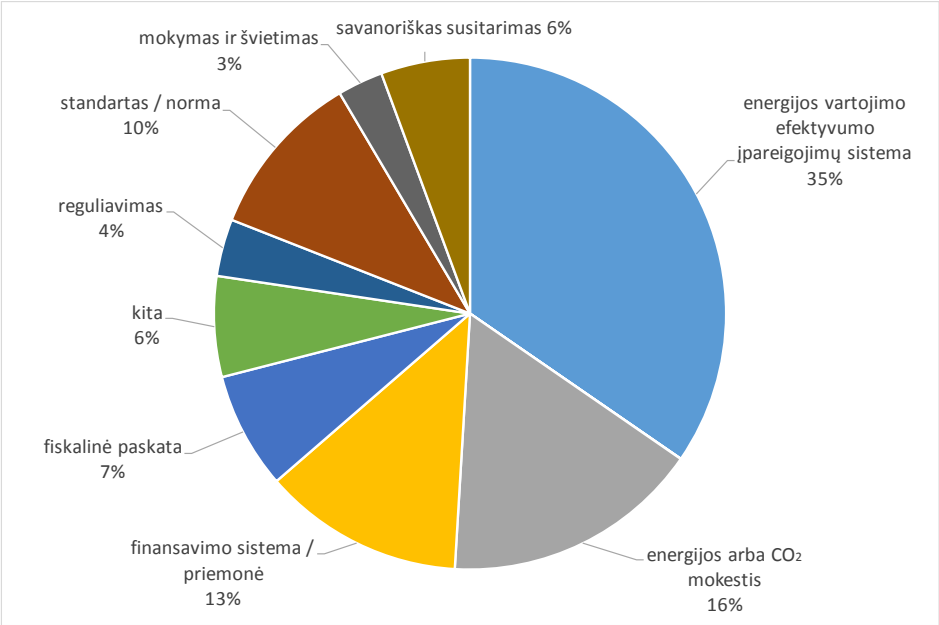
kiekis palyginamas su energijos kiekiu, kurį reikia sutaupyti iki 2020 m. gruodžio 31 d. kiekvienoje valstybėje narėje.

6 lentelėje pateiktos prognozės, kiek tikėtina, kad iki 2020 m. gruodžio 31 d. kiekviena valstybė narė pasieks nustatytą reikalaujamą suminį energijos kiekį. Šioje analizėje neatsižvelgiama į susirūpinimą keliančius aspektus, susijusius su tinkamumu, papildomumu ir reikšmingumu. Be to, sunku įvertinti galimą COVID-19 krizės poveikį 2020 m. naujam metiniam sutaupytos energijos kiekiui. Atsižvelgiama į visą sutaupytos energijos kiekį, apie kurį pranešė valstybės narės.

Labai mažai tikėtina, kad septynios valstybės narės (Bulgarija, Kroatija, Čekija, Lietuva, Liuksemburgas, Portugalija, Rumunija) pasieks reikalaujamą sutaupytos energijos kiekį iki 2020 m. gruodžio 31 d., jei nesiims papildomų veiksmų. Mažai tikėtina, kad dar penkios šalys (Estija, Graikija, Slovėnija, Ispanija, Švedija) pasieks reikalaujamą sutaupytos energijos kiekį nesiimdamos papildomų veiksmų. Tikėtina arba labai tikėtina, kad likusios šešiolika valstybių narių pasieks reikalaujamą suminį sutaupytos energijos kiekį.

Kalbant apie energijos taupymą, pasiektą įgyvendinant kiekvienos rūšies politikos priemones, energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos padeda sutaupyti apie 35 proc. energijos, o finansavimo sistemos padeda sutaupyti tik apie 13 proc. energijos. Energijos mokesčiai ir CO_2 mokesčiai sudaro 16 proc. visos sutaupytos energijos.

2 pav. Ataskaitose nurodyto sutaupytos energijos kiekio dalis pagal politikos priemones ES lygmeniu

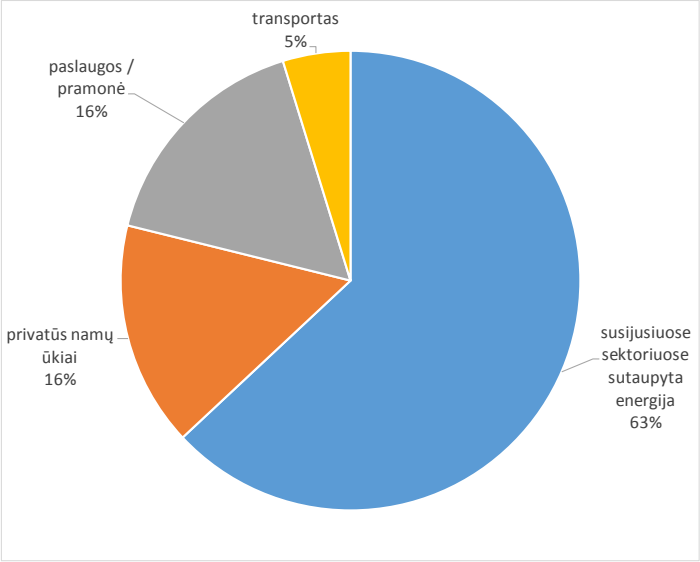

Šaltinis: Energetikos GD vidaus skaičiavimai, grindžiami 2020 m. nacionalinėmis metinėmis ataskaitomis.

Sektoriuose, kuriems taikomos įgyvendintos politikos priemonės, didžiausia sutaupytos energijos dalis, apie kurią pranešė valstybės narės, susijusi su kompleksinėmis priemonėmis, kurių negalima priskirti vienam sektoriui (Figure 3). Dauguma priemonių (pagal priemonių,

apie kurias pranešta, skaičių) skirtos paslaugoms ir pramonei, taigi apima daugumą įmonių (išskyrus transporto įmones) ir viešąjį sektorių (išskyrus viešosioms organizacijoms priklausančius būstus, kurie priskiriami privačių namų ūkių sektoriui).

3 pav. Ataskaitose nurodyto sutaupytos energijos kiekio dalis pagal sektorius

Šaltinis: Energetikos GD vidaus skaičiavimai, grindžiami 2020 m. nacionalinėmis metinėmis ataskaitomis.

2018 m. pagal 7 straipsnį pranešta apie 36 naujas priemones. Iš jų 10 įgyvendino Rumunija ir Ispanija, 4 – Belgija ir 3 – Rumunija. Beveik pusė naujų priemonių pagal 7 straipsnį priskiriamos kategorijai „Lėšos, finansinės ir fiskalinės paskatos“ (47,2 proc.), likusios priemonės priskiriamos kategorijoms „Kitos priemonės“ (transporto sektoriaus priemonės, savanoriški susitarimai ir t. t.) (27,8 proc.), „Teisės aktai“ (16,7 proc.), „Informacija, švietimas ir mokymas“ (5,6 proc.) ir „Mokesčiai“ (2,8 proc.)[22].

5.3. Pažanga pagal 5 straipsnį (pavyzdinis viešųjų organizacijų naudojamų pastatų vaidmuo)

Palyginti su 2019 m., ataskaitų teikimo įpareigojimų vykdymo lygis buvo panašus. Prašomos naujausios informacijos apie 5 straipsnio taikymo pažangą 2019 m. nepateikė šešios valstybės narės: Belgija, Rumunija, Danija, Prancūzija, Kroatija ir Nyderlandai (keturios pastarosios pranešė apie savo pasiektus rezultatus 2018 m., bet ne 2019 m.).

Iš ataskaitas pateikusių valstybių narių, kurios pasirinko numatytąjį metodą[23], tik trys valstybės narės pasiekė savo metinius renovuotų patalpų ploto tikslus. Tai Bulgarija, Lietuva ir Liuksemburgas. Be to, remiantis pateiktais duomenimis, keturios šalys įvykdė savo bendrus

[22] Tsemekidi-Tzeiranaki, S., Paci, D. et al. (2020), *op. cit.*

[23] Pagal numatytąjį būdą turi būti imamasi priemonių, siekiant renovuoti 3 proc. bendro centrinės valdžios institucijoms priklausančių ir jų naudojamų šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų, kurie neatitinka minimalių energinių reikalavimų ir kurių patalpų plotas yra didesnis kaip 250 m^2, patalpų ploto. Alternatyvus metodas susijęs su kitomis ekonomiškai efektyviomis priemonėmis, kurių imtasi siekiant sutaupyti tiek pat energijos.

2014–2019 m. laikotarpio tikslus. Tai Ispanija, Italija, Liuksemburgas ir Lietuva. Iš valstybių narių, kurios taikė alternatyvųjį būdą, savo metinius energijos taupymo tikslus 2019 m. pasiekė tik trys valstybės narės. Tai Austrija, Lenkija ir Slovakija. Kroatija ir Prancūzija pasiekė savo 2018 m. tikslus. Tuo pačiu metu šešios šalys pateikė duomenis, leidžiančius nustatyti, kad jos įvykdė savo bendrą 2014–2019 m. laikotarpio tikslą. Tai Austrija, Suomija, Airija, Slovakija, Lenkija ir Jungtinė Karalystė. Prancūzija, Belgija, Kroatija ir Nyderlandai įvykdė savo bendrą 2014–2018 m. laikotarpio tikslą.

6. Beveik nulinės energijos pastatai

2010 m. priėmus PEN direktyvą, pagal kurią nuo 2018 m. gruodžio 31 d. visi nauji viešieji pastatai, o nuo 2020 m. gruodžio 31 d. – ir visi nauji pastatai turi būti BNEP, 2012–2016 m. Europoje gerokai padidėjo BNEP ir itin didelio energinio naudingumo pastatų skaičius. Per šį laikotarpį pagal BNEP (arba panašius) standartus pastatyta arba renovuota beveik 1,25 mln. pastatų, dauguma jų – gyvenamosios paskirties. BNEP dalis visoje ES statybos rinkoje 2012–2016 m. vidutiniškai padidėjo nuo 14 proc. 2012 m. iki 20 proc. 2016 m.[24]

BNEP keliami reikalavimai šiuo metu yra 70 proc. platesnio užmojo, nei nacionaliniai sąnaudų atžvilgiu optimalūs minimalūs energinio naudingumo reikalavimai. Tai buvo pasiekta per pastaruosius 10 metų laipsniškai imantis teisėkūros priemonių.

Remiantis naujausia turima informacija[25], šiuo metu 23 valstybės narės turi galutinai parengtą ir galiojančią nacionalinę BNEP apibrėžtį. Likusiose valstybėse narėse BNEP apibrėžtis vis dar rengiama arba persvarstoma. Dauguma pateiktų apibrėžčių apima pirminės energijos suvartojimo rodiklį, o dvylika apibrėžčių apima įpareigojimą tam tikrą energijos paklausos dalį patenkinti iš atsinaujinančiųjų išteklių. Beveik pusė valstybių narių nustatė energijos vartojimo efektyvumo klasę arba energijos vartojimo efektyvumo ženklą, atitinkantį BNEP keliamus reikalavimus. Be to, pusė valstybių narių nustatė reikalaujamas sienų, stogų, grindų, langų ir durų U vertes.

Kalbant apie BNEP apibrėžties užmojį, daugumos valstybių narių nustatytoms BNEP pirminės energijos vertėms taikomi ne tokie griežti reikalavimai, kaip Komisijos rekomenduojami lyginamieji standartai[26] tiek gyvenamuosiuose, tiek negyvenamuosiuose pastatuose[27].

4 pav. Orientacinis individualiems namams taikomų BNEP apibrėžčių palyginimas su Komisijos rekomenduojamais lyginamaisiais standartais

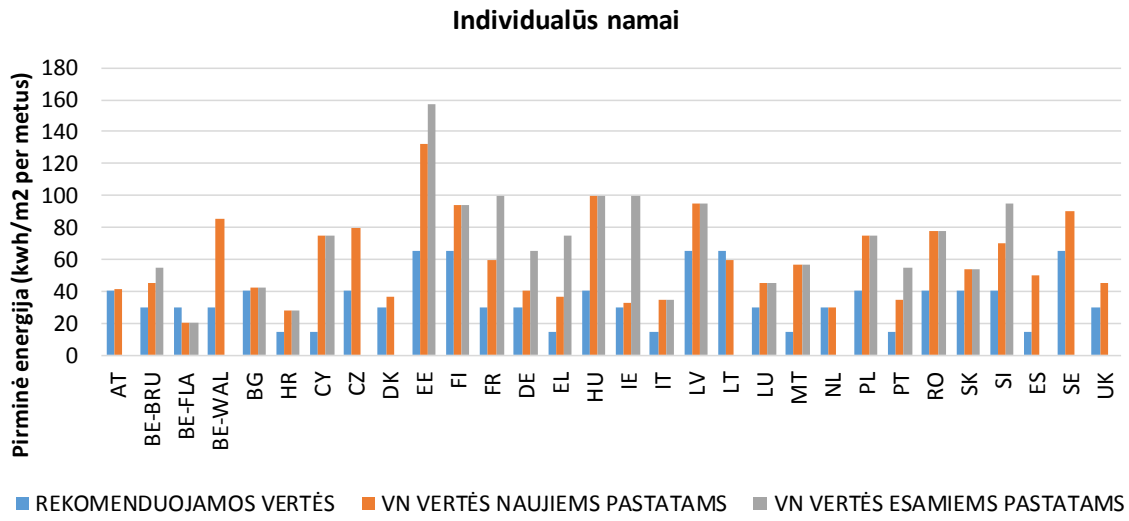
---

[24] Remiantis išsamiu pastatų energinės renovacijos veiklos ir BNEP skaičiaus didinimo ES tyrimu. https://ec.europa.eu/energy/studies/comprehensive-study-building-energy-renovation-activities-and-uptake-nearly-zero-energy_en?redir=1

[25] Valstybių narių pateikta informacija, Jungtinio tyrimų centro vertinimas ir Direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo suderintų veiksmų darbo grupės ataskaitos.

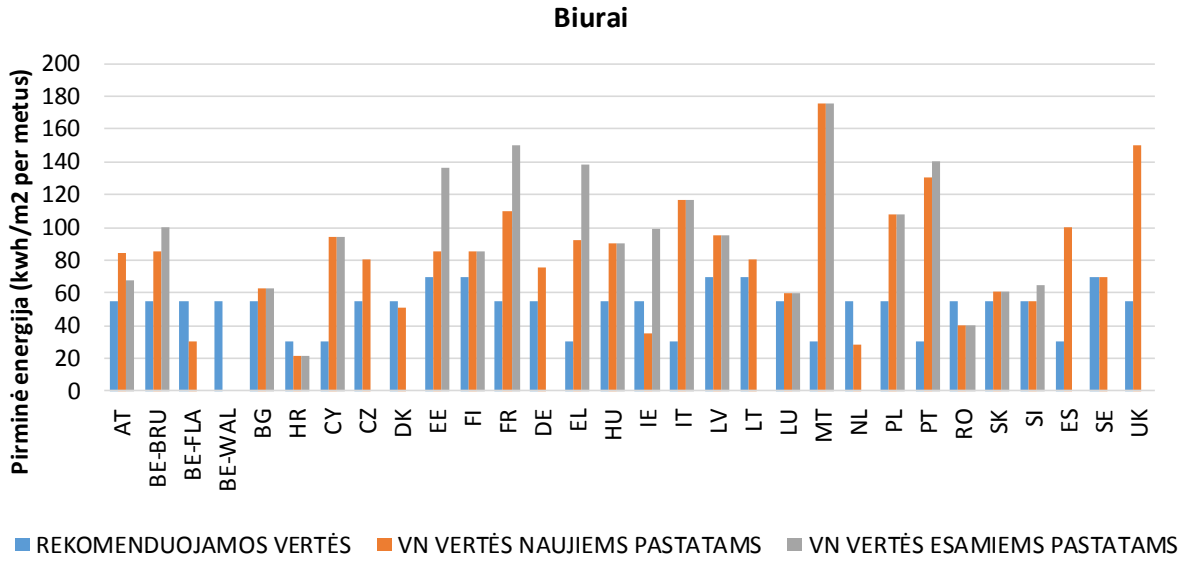
[26] 2016 m. Komisija paskelbė rekomendacijas dėl BNEP skatinimo ir geriausios patirties, siekdama užtikrinti, kad iki 2020 m. visi nauji pastatai būtų BNEP (C/2016/4392).

[27] Svarbu pažymėti, kad klimato zonų ir nacionalinių pastatų fondo sąlygų nevienalytiškumas ir skirtingi skaičiavimo metodai valstybėse narėse užkerta kelią visapusiškam tiesioginiam palyginimui. 4 ir 5 pav. pateiktas palyginimas yra orientacinis ir pagrįstas atitinkamomis prielaidomis, kad Komisijai būtų lengviau atlikti skaičiavimus.

Šaltinis: JRC skaičiavimai, grindžiami valstybių narių ataskaitomis

5 pav. Orientacinis biurams taikomų BNEP apibrėžčių palyginimas su Komisijos rekomenduojamais lyginamaisiais standartais

Šaltinis: JRC skaičiavimai, grindžiami valstybių narių ataskaitomis

Dauguma valstybių narių taip pat pranešė apie keletą priemonių BNEP skaičiui padidinti. Šios priemonės iš esmės yra: i) reguliavimo (energetikos standartai, BNEP reikalavimų nustatymas, teisės aktai ir įstatymai); ii) finansinės (subsidijos, dotacijos renovacijai, veiksmų programos, fiskalinės paskatos); iii) informacinės (informavimo kampanijos, lankstinukai ir interneto svetainės) ir iv) švietimo (inžinierių ir architektų rengimas, BNEP gairių skelbimas). Kelios valstybės narės taip pat nustatė ilgalaikes BNEP įgyvendinimo gaires.

Pagrindinių BNEP technologijų rinkoje yra tam tikrų teigiamų ženklų. Pavyzdžiui, kai kurios valstybės narės yra nusistačiusios tikslus arba priėmusios finansinių ar fiskalinių priemonių,

kuriomis siekiama skatinti šilumos siurblių naudojimą. Tai gali lemti, kad ateinančiais metais bus įrengiama daugiau šilumos siurblių, o dėl to nuo dabar iki 2050 m. Europoje labai sumažės (10–40 proc.) šilumos siurblių sąnaudos. Kai kurios valstybės narės taip pat skatina platesnį biomasės katilų naudojimą, todėl nuo dabar iki 2050 m. jų sąnaudos galėtų sumažėti 10–20 proc. Taip pat numatoma, kad šilumos atgavimo sistemų sąnaudos nuo dabar iki 2050 m. labai sumažės (35–60 proc.). Be to, tikimasi, kad saulės energijos kolektorių sąnaudos sumažės 20–50 proc., o fotovoltinės įrangos sąnaudos per tą patį laikotarpį sumažės 40–60 proc. Artimiausiu metu svarbesnis bus energijos kaupimas, o iš prognozių matyti, kad stacionarių baterijų kaina sumažės apie 65 proc.

Taip pat akivaizdu, kad BNEP atliks svarbų vaidmenį sprendžiant aplinkos apsaugos ir socialinius klausimus, tokius kaip energijos nepriteklius, būsto įperkamumas ir prieinamumas[28].

7. Sąnaudų atžvilgiu optimalūs minimalių reikalavimų pastatams lygiai

Pagal PEN direktyvą reikalaujama, kad valstybės narės kas penkerius metus parengtų sąnaudų atžvilgiu optimalius skaičiavimus, kad patikrintų ir atnaujintų galiojančius minimalius energinio naudingumo reikalavimus. 2013 m. valstybės narės pateikė pirmąsias optimalumo sąnaudų atžvilgiu ataskaitas, o 2018 m. buvo įgyvendintas antrasis ataskaitų teikimo etapas[29]. Bendras šių ataskaitų vaizdas yra tas, kad tiek naujiems, tiek esamiems pastatams sąnaudų atžvilgiu optimalios metodikos pasirinkimas buvo veiksmingas būdas peržiūrėti esamus nacionalinius energinio naudingumo reikalavimus pagal ekonomiškai efektyvius lygius.

Kalbant apie **naujų pastatų tipus**, dauguma sąnaudų atžvilgiu optimalių taškų patenka į intervalą nuo 50 iki 100 kWh/m^2 per metus – vidutiniškai 80 kWh/m^2 per metus gyvenamųjų namų sektoriuje ir 140 kWh/m^2 per metus negyvenamųjų pastatų sektoriuje. Susijusios bendros išlaidos, kurių reikia, kad būtų pasiektas šis lygis, dažnai yra mažesnės nei 1 500 EUR/m^2, vidutiniškai jos siekia 925 EUR/m^2 gyvenamųjų namų sektoriuje ir 800 EUR/m^2 negyvenamųjų pastatų sektoriuje.

Kalbant apie **esamų pastatų tipus**, dauguma sąnaudų atžvilgiu optimalių taškų patenka į intervalą nuo 75 iki 175 kWh/m^2 per metus – vidutiniškai 130 kWh/m^2 per metus gyvenamųjų namų sektoriuje ir 180 kWh/m^2 per metus negyvenamųjų pastatų sektoriuje. Šiuo atveju bendros sąnaudos paprastai yra mažesnės nei 600 EUR/m^2, gyvenamųjų namų sektoriuje jos vidutiniškai siekia 500 EUR/m^2, o negyvenamųjų pastatų sektoriuje – 385 EUR/m^2.

[28] Kadangi prastas būsto energijos vartojimo efektyvumas yra vienas iš pagrindinių energijos nepritekliaus rizikos veiksnių, BNEP gali atlikti naudingą vaidmenį, visų pirma socialinių būstų rinkoje ir privačių būstų rinkos segmentuose, kuriuos sudaro mažas arba mažesnes nei vidutines pajamas gaunantys namų ūkiai, jeigu jų nariai (vis dar) gali sau leisti gyventi šiuose būstuose.

[29] 2016 m. Komisija paskelbė ataskaitą dėl valstybių narių pažangos siekiant sąnaudų atžvilgiu optimalių minimalių energinio naudingumo reikalavimų lygių (COM/2016/0464 *final*). Energetikos GD, padedamas Jungtinio tyrimų centro, išnagrinėjo ir įvertino 2018 m. skaičiavimus. Suvestinė ataskaita paskelbta: Zangheri, P. et Al., *Assessment of 2nd cost optimal calculations in the context of the EPBD*, Jungtinis tyrimų centras 2020 m.

1 lentelė. Vidutinis sąnaudų atžvilgiu optimalus lygis naujiems ir esamiems pastatams pagal klimato sąlygas

Klimatas	**Naujas individualus namas**		**Naujas daugiabutis namas**		**Naujas biuras**		**Naujas kitas negyvenamasis pastatas**	
	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]
Šaltas	77	1 882	62	2 076	66	1 681	120	2 481
Vidutinis	83	590	80	551	130	591	176	558
Šiltas	81	887	105	698	221	648	423	607
Klimatas	**Esamas individualus namas**		**Esamas daugiabutis namas**		**Esamas biuras**		**Esamas kitas negyvenamasis pastatas**	
	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]	Pirminė energija [kWh/m^2 per metus]	Bendros išlaidos [EUR/m^2]
Šaltas	183	643	77	303	78	336	122	236
Vidutinis	112	524	124	460	136	412	268	392
Šiltas	161	500	148	467	175	396	775	808

Šaltinis: JRC skaičiavimai, grindžiami valstybių narių ataskaitomis

Remiantis šiuo palyginimu, įdomu pastebėti, kad beveik visais atvejais su sąnaudų atžvilgiu optimaliu lygiu susijęs pirminės energijos suvartojimas šalto klimato regionuose yra mažesnis. Šilto ir vidutinio klimato regionuose bendros sąnaudos paprastai yra mažesnės, tačiau yra keletas išimčių (esami daugiabučiai pastatai ir biurai). Tai reiškia, kad reikalavimai šaltesnio klimato regionuose yra griežtesni, o didesnės investicijos siejamos su didesniu energiniu naudingumu.

Palyginus sąnaudų atžvilgiu optimalius lygius tarp dviejų skaičiavimo etapų 2013 m. ir 2018 m. matyti, kad valstybės narės 2018 m. beveik visų tipų pastatams nustatė platesnio užmojo vertes.

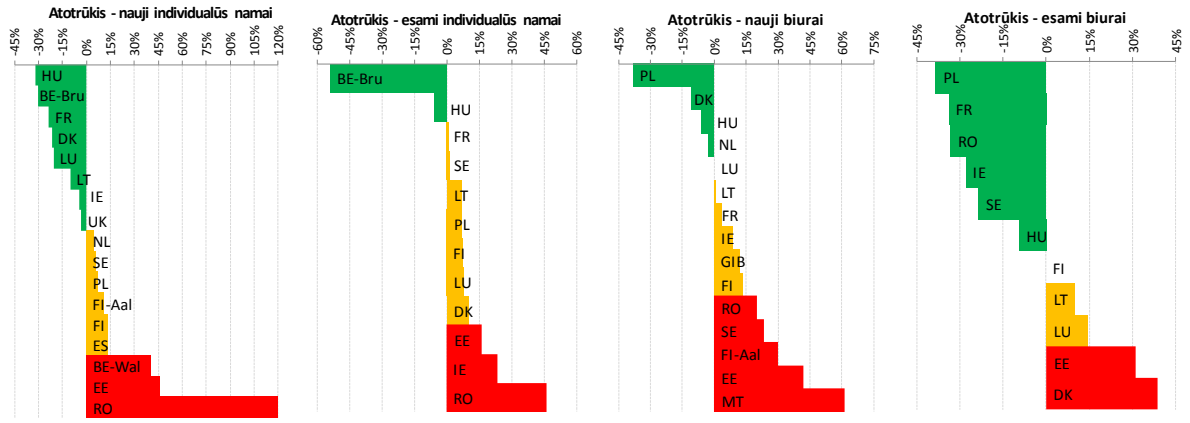
2 lentelė. Vidutinis naujų ir esamų pastatų sąnaudų atžvilgiu optimalių lygių sumažinimas, nustatytas pagal 2018 m. ir 2013 m. valstybių narių pateiktas ataskaitas

Valstybių narių vidurkis	Naujas individualus namas	Naujas daugiabutis namas	Naujas biuras	Esamas individualus namas	Esamas daugiabutis namas	Esamas biuras
	–23 %	–23 %	–17 %	–17 %	–21 %	–9 %

Šaltinis: JRC skaičiavimai, grindžiami valstybių narių ataskaitomis

Atsižvelgiant į pastato tipą arba svarstomą komponentą, tik trijose ar keturiose valstybėse narėse pastebėtas daugiau kaip 15 proc. atotrūkis[30].

6 pav. Nustatytas atotrūkis tarp apskaičiuotų sąnaudų atžvilgiu optimalių lygių ir galiojančių reikalavimų

Šaltinis: JRC skaičiavimai, grindžiami valstybių narių ataskaitomis

Pirmiau pateiktuose pav. pateikti rezultatai nėra visiškai palyginami, nes valstybės narės gali laisvai pasirinkti įvairias galimybes, atspindinčias nacionalines rinkos sąlygas (pvz., atsižvelgti į skirtingas makroekonomines ar finansines perspektyvas).

Lyginant sąnaudų atžvilgiu optimalius lygius ir naujausias BNEP apibrėžtis, bendras vaizdas yra gana teigiamas. Iš tiesų beveik pusė valstybių narių nustatė BNEP reikalavimus, kurie yra daug platesnio užmojo nei sąnaudų atžvilgiu optimalios gairės, o tai reiškia, kad statybos rinka yra pasirengusi imtis veiksmų būsimo pastatų fondo energiniam naudingumui didinti.

8. Išvada

Šios 2020 m. pažangos ataskaitos išvados labai nesiskiria nuo ankstesnės ataskaitos išvadų. Neatsižvelgiant į COVID-19 poveikį, energijos taupymo pastangų, kurių buvo imtasi 2018 m., greičiausiai nepakaks, kad būtų pasiekti 2020 m. tikslai. Nors dėl išorės veiksnių, susijusių su šilta žiema ir dideliu energijos paklausos sumažėjimu 2020 m. dėl COVID-19, gali būti pasiekti 2020 m. tikslai, tačiau norint pasiekti 2030 m. tikslus reikės kompensuoti nepakankamas politikos priemones. Be to, tikimasi, kad atsigavimas po pandemijos lems energijos paklausos didėjimą, ir esama rizikos, kad dėl dabartinės krizės gali būti vėluojama įgyvendinti naujas politikos priemones ir priemones, apie kurias paskelbta NEKP ir nacionalinėse ilgalaikėse renovacijos strategijose.

[30] Atotrūkio tarp apskaičiuotų sąnaudų atžvilgiu optimalių lygių ir galiojančių reikalavimų vertinimas yra svarbiausias viso skaičiavimo proceso etapas, nes jis turėtų suteikti naudingos informacijos atnaujinant galiojančius energinio naudingumo teisės aktus. Nacionaliniai minimalūs energinio naudingumo reikalavimai neturėtų būti daugiau kaip 15 proc. didesni už sąnaudų atžvilgiu optimalių lygių rezultatus ir turėtų būti parengtas planas, kaip sumažinti atotrūkį, kurio negalima tvirtai pagrįsti.

Dėl šios priežasties labai svarbu, kad naujos energijos vartojimo efektyvumo priemonės būtų įtrauktos į ekonomikos gaivinimo planus ir būtų nedelsiant įgyvendinamos. Be to, įgyvendinant padidintą 2030 m. klimato tikslą sumažinti išmetamų ŠESD kiekį bent 55 proc., palyginti su 1990 m., reikėtų dar platesnio energijos vartojimo efektyvumo užmojo. Taip pat reikės plačiau taikyti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kad investuojant į ekonomikos atsigavimą būtų atsižvelgta į visą energijos taupymo potencialą ir naudą. Be to, ateityje atliekant EVE direktyvos persvarstymą taip pat bus ieškoma būdų, kaip skatinti energijos vartojimo efektyvumo pastangas ES lygmeniu, atsižvelgiant į tai, kad bendri valstybių narių užmojai, nurodyti jų integruotuose planuose, neatitinka reikiamo pastangų lygio. Persvarstymas bus grindžiamas su tvariais gaminiais susijusių teisės aktų iniciatyva, kuria bus siekiama išplėsti ekologinio projektavimo metodą, kad jis apimtų ir kitas gaminių kategorijas.

Daugumos valstybių narių nustatyti tiek gyvenamųjų, tiek negyvenamųjų pastatų BNEP reikalavimai yra ne tokio plataus užmojo kaip Komisijos rekomenduojami lyginamieji standartai. Tačiau prieš įgyvendinant naujus BNEP standartus tikimasi gerokai sumažinti atitinkamų technologijų sąnaudas, o tai galėtų padėti dar labiau padidinti BNEP užmojus. Nuo 2021 m. visiems naujiems pastatams pradėjus taikyti BNEP reikalavimus, pagrindinis uždavinys siekiant iki 2050 m. sumažinti pastatų fondo priklausomybę nuo iškastinio kuro yra padidinti dabartinį žemą renovacijos lygį ir esamiems pastatams taikyti plataus užmojo minimalius reikalavimus. Pastatų tipai, klimato ir finansinės sąlygos valstybėse narėse yra labai įvairūs, todėl reikia imtis tikslinių priemonių siekiant skatinti didelio masto BNEP modifikavimą. Būsimų kartų BNEP bus integruotos pažangiosios technologijos ir skaitmeninimo sprendimai, taip pat jie galėtų būti plečiami ir integruojami rajonų lygmeniu, dėmesį ir mastą perkeliant nuo vieno pastato į rajoną[31]. Europos žaliojo kurso iniciatyva „Renovacijos banga“ ir nacionalinės ilgalaikės renovacijos strategijos yra pagrindinės priemonės, kuriomis siekiama nukreipti viešąjį ir privatųjį finansavimą į renovacijos projektus, sudarant palankesnes sąlygas ekonomiškai efektyviam esamų pastatų pertvarkymui į BNEP.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą pareikšti savo nuomonę dėl šios pažangos ataskaitos.

[31] Saheb, Shnapp, and Paci (2019), *From nearly-zero energy buildings to net-zero energy districts-Lessons learned from existing EU projects*, EUR 29734 EN, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas; Shnapp, Paci, and Bertoldi, (2020), *Enabling Positive Energy Districts across Europe: energy efficiency couples renewable energy*, EUR 30325 EN, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas.

3 lentelė. Pagrindinių energijos rodiklių pokyčių apžvalga (1 dalis) [32]

VN	Tendencija siekiant 2020 m. tikslo		Trumpalaikė tendencija		Energijos vartojimo intensyvumas visame ūkyje	Pramonė	Gyvenamieji namai	
	PES 2005–2018 m. tendencija, palyginti su PES 2005–2020 m. tendencija siekiant 2020 m. tikslo	GES 2005–2018 m. tendencija, palyginti su GES 2005–2020 m. tendencija siekiant 2020 m. tikslo	PES 2018 m. pokytis, palyginti su PES 2017 m. (%)	GES 2018 m. pokytis, palyginti su GES 2017 m. (%)	2005–2018 m. vidutinis metinis PES energijos suvartojimo intensyvumo pokytis (%)	2005–2018 m. vidutinis GES energijos suvartojimo intensyvumo pokytis pramonės sektoriuje (%)	2005–2018 m. vidutinis metinis GES vienam gyventojui pokytis atsižvelgiant į klimato sąlygas (%)	2005–2018 m. vidutinis metinis GES pokytis gyvenamuosiuose pastatuose per kv. m. atsižvelgiant į klimato sąlygas (%)
EU28	-	-	-0,6%	0,1%	-2,0%	-1,8%	-0,3%	-1,6%
BE	-	-	-4,6%	0,6%	-2,2%	-0,3%	-1,7%	-1,7%
BG	-	-	0,1%	0,2%	-2,8%	-4,1%	2,3%	-0,9%
CZ	+	+	0,1%	-0,7%	-3,1%	-4,6%	1,5%	-0,2%
DK	-	+	0,4%	0,6%	-2,0%	-2,0%	0,3%	-1,2%
DE	-	-	-2,1%	-1,5%	-2,2%	-1,4%	0,1%	-0,6%
EE	+	-	9,6%	3,4%	-1,0%	-5,5%	1,4%	0,5%
IE	-	-	1,1%	4,7%	-4,1%	-4,1%	-2,0%	-3,1%
EL	+	+	-2,8%	-2,9%	-0,6%	0,4%	-0,7%	-0,3%
ES	-	+	-0,5%	2,4%	-1,6%	-1,6%	0,7%	-1,2%
FR	-	-	-0,1%	-1,3%	-1,7%	-1,2%	0,0%	-1,0%
HR	+	+	-1,8%	-1,1%	-1,7%	-1,3%	0,6%	-1,8%
IT	+	+	-1,1%	1,1%	-1,3%	-2,3%	0,9%	0,3%
CY	-	+	0,5%	-0,3%	-1,4%	-0,7%	5,2%	-1,3%
LV	+	+	5,1%	4,1%	-1,8%	2,2%	0,5%	-1,9%
LT	+	-	2,8%	3,8%	-4,7%	-1,9%	2,2%	-1,5%
LU	+	-	4,0%	4,0%	-3,0%	-1,9%	-1,1%	-2,8%
HU	+	-	-0,1%	0,1%	-1,8%	2,2%	0,5%	-0,5%
MT	+	-	1,8%	6,1%	-4,9%	-0,4%	11,8%	1,6%
NL	-	+	-0,6%	-0,1%	-2,1%	-1,8%	-0,7%	-2,1%
AT	-	-	-3,1%	-2,5%	-1,3%	-0,8%	0,8%	-0,1%
PL	-	-	1,9%	1,4%	-2,7%	-3,7%	1,0%	-0,2%
PT	+	+	-0,7%	2,1%	-1,0%	-1,2%	0,6%	-2,4%
RO	+	+	0,4%	1,1%	-4,3%	-4,6%	1,9%	-3,0%
SI	+	+	-0,8%	0,6%	-2,0%	-2,7%	0,7%	-0,6%
SK	+	-	-2,2%	-0,1%	-4,0%	-4,0%	-0,1%	-1,2%
FI	+	+	2,0%	2,3%	-1,7%	-0,1%	0,5%	-0,9%
SE	-	-	1,3%	-0,6%	-2,5%	-1,1%	-1,0%	-1,1%
UK	+	-	-0,3%	0,7%	-3,0%	-2,8%	-1,9%	-2,3%
Šaltinis ir duomenų išgavimo data	Eurostatas 2020/06	Eurostatas 2020/06	Eurostat 2020/06	Eurostatas 2020/06	Eurostatas 2020/06	Eurostatas 2020/06	Eurostatas 2020/06	Odyssee 2020/07

Ženklas „+“ nurodytas, jeigu valstybės narės savo pirminės ir galutinės energijos suvartojimą 2005–2018 m. mažino sparčiau, negu jį reikėtų sumažinti 2005–2020 m., kad būtų pasiekti 2020 m. pirminės ir galutinės energijos suvartojimo tikslai. Kitais atvejais nurodytas ženklas „–“. GES – galutinės energijos suvartojimas, PES – pirminės energijos suvartojimas.

[32] Energijos suvartojimo intensyvumas visame ūkyje atitinka PEC2020–2030 ir GDP2010 santykį. Energijos suvartojimo intensyvumas pramonės ir paslaugų sektoriuose apskaičiuojamas kaip galutinės energijos suvartojimo ir bendrosios pridėtinės vertės santykis grandininiu metodu susietų apimčių duomenimis (2010 m.). Dėl duomenų trūkumo Maltos atveju taikomas bendrosios pridėtinės vertės dabartinėmis kainomis vardiklis.

4 lentelė. Pagrindinių energijos rodiklių pokyčių apžvalga (2 dalis)

VN	Paslaugos	Transportas			Energijos gamyba	
	2005–2018 m. vidutinis GES energijos vartojimo intensyvumo pokytis paslaugų sektoriuje (%)	2005–2018 m. vidutinis GES pokytis transporto sektoriuje (%)	2017 m., palyginti su 2005 m., keleivių vežimui skirtų traukinių, tolimojo susisiekimo autobusų, miesto autobusų ir troleibusų dalies pokytis (%)	2017 m., palyginti su 2005 m., krovinių vežimui skirtų geležinkelių ir vidaus vandenų kelių dalies pokytis (%)	2005–2018 m. vidutinis metinis kogeneracinėse jegainėse pagamintos šilumos energijos gamybos pokytis (%)	2005–2018 m. vidutinis metinis transformavimo produkcijos ir kuro sąnaudų šilumos energijai gaminti santykio pokytis (%)
EU28	-1,0%	0,1%	-0,4%	-0,5%	-0,8%	1,7%
BE	-0,4%	0,2%	-2,2%	7,0%	4,1%	2,5%
BG	-0,3%	1,8%	-14,2%	-8,2%	-2,3%	0,9%
CZ	-2,2%	1,2%	1,6%	0,8%	-1,0%	0,6%
DK	-1,4%	0,0%	-2,5%	NA	-1,0%	2,9%
DE	-2,2%	0,1%	0,1%	0,8%	0,0%	2,4%
EE	0,1%	1,2%	-3,5%	NA	3,3%	0,1%
IE	-4,0%	-0,2%	-0,5%	NA	NA	3,8%
EL	2,0%	-1,5%	-4,2%	NA	1,3%	2,3%
ES	0,6%	-0,9%	-3,3%	NA	NA	2,0%
FR	-0,5%	0,2%	1,6%	0,6%	-3,5%	0,8%
HR	-0,2%	1,2%	-0,5%	-1,4%	1,1%	4,4%
IT	1,8%	-1,2%	-0,9%	5,4%	1,0%	2,6%
CY	2,2%	0,1%	NA	NA	67,4%	1,6%
LV	-1,8%	1,0%	-7,9%	NA	1,7%	-0,7%
LT	-1,8%	3,5%	-1,4%	-9,9%	-3,9%	9,2%
LU	-0,5%	-0,7%	2,6%	NA	2,2%	7,7%
HU	-5,3%	1,5%	-5,8%	-2,0%	-6,6%	0,4%
MT	-0,1%	2,8%	NA	NA	NA	4,8%
NL	-1,6%	-0,3%	2,4%	8,2%	-2,5%	0,5%
AT	-2,5%	0,4%	1,7%	9,8%	2,0%	3,0%
PL	-2,1%	4,9%	-8,9%	-13,5%	-0,9%	0,7%
PT	-0,2%	-0,7%	0,7%	NA	3,8%	5,2%
RO	-1,4%	3,4%	-4,2%	0,3%	-4,9%	0,5%
SI	-2,1%	2,6%	-0,8%	NA	0,8%	1,9%
SK	-4,4%	1,6%	-3,6%	-7,8%	-0,6%	0,3%
FI	0,3%	0,1%	0,7%	NA	-0,7%	1,3%
SE	-2,2%	-0,3%	2,2%	NA	2,2%	0,7%
UK	-1,0%	-0,2%	2,1%	-1,6%	NA	3,7%
Šaltinis ir duomenų išgavimo data	Eurostatas 2020/06	Eurostatas 2020/06	Mobilumo ir transporto GD Pocketbook 2019	Mobilumo ir transporto GD Pocketbook 2019	Eurostatas 2020/06	Eurostatas 2020/06

Šaltinis: Eurostatas (senoji energijos balanso sudarymo metodika), Jungtinis tyrimų centras, projektas „Odyssee“.

5 lentelė. 2018 m. sutaupytos energijos kiekių (tūkst. tne), apie kuriuos pranešta pagal 7 straipsnį, apžvalga

	2018 m.			Pažanga siekiant tikslo			
	Naujas sutaupytos energijos kiekis	Visas metinis sutaupytos energijos kiekis	Suminis 2014–2018 m. sutaupytos energijos kiekis	Visas suminis iki 2020 m. privalomas sutaupyti kiekis (tikslas)	Pažanga siekiant bendro suminio kiekio, kurį reikia sutaupyti iki 2020 m.	Numatytas energijos kiekis, kurį reikėjo sutaupyti per metus 2014–2018 m.	Faktinis 2014–2018 m. sutaupytas kiekis, palyginti su numatytu sutaupyti metiniu energijos kiekiu
Austrija	372	1 307	4 032	5 200	78 %	2 786	145 %
Belgija	234	1 176	3 879	6 911	56 %	3 702	105 %
Bulgarija	32	175	496	1 942	26 %	1 040	48 %
Kroatija*	3	73	248	1 296	19 %	694	36 %
Kipras	77	83	162	242	67 %	130	125 %
Čekija	176	577	1 634	4 565	36 %	2 446	67 %
Danija	173	1 045	3 187	3 841	83 %	2 058	155 %
Estija	88	99	370	610	61 %	327	113 %
Suomija	543	1 377	4 701	4 213	112 %	2 257	208 %
Prancūzija	1 413	5 698	17 429	31 384	56 %	16 813	104 %
Vokietija	2 950	13 695	28 953	41 989	69 %	22 494	129 %
Graikija	211	474	1 355	3 333	41 %	1 786	76 %
Vengrija	131	1 731	1 731	3 680	47 %	1 971	88 %
Airija	87	466	1 408	2 164	65 %	1 159	121 %
Italija	3 998	3 998	12 729	25 502	50 %	13 662	93 %
Latvija*			436	851	51 %	456	96 %
Lietuva	79	152	511	1 004	51 %	538	95 %
Liuksemburgas	9	44	113	515	22 %	276	41 %
Malta	5	17	47	67	71 %	36	132 %
Nyderlandai	611	2 274	7 777	11 512	68 %	6 167	126 %
Lenkija	331	2 977	8 891	14 818	60 %	7 938	112 %
Portugalija*			453	2 532	18 %	1 356	33 %
Rumunija	59	366	1 343	5 817	23 %	3 116	43 %
Slovakija	106	466	1 420	2 284	62 %	1 224	116 %
Slovėnija	38	133	447	945	47 %	506	88 %
Ispanija	539	2 296	6 958	15 979	44 %	8 560	81 %
Švedija	1 436	1 436	4 654	9 114	51 %	4 883	95 %
Jungtinė Karalystė	1 032	5 056	18 469	27 859	66 %	14 924	124 %
Išš viso	**14 634**	**80 692**	**134 068**	**230 169**	**58 %**	**123 305**	**109 %**

Šaltinis: Valstybių narių pateikta informacija, prireikus papildyta Komisijos skaičiavimais ir įverčiais.

* Atliekant analizę nebuvo duomenų apie Kroatijos, Latvijos ir Portugalijos 2018 m. pasiektą sutaupytos energijos kiekį. Suminis 2014–2018 m. sutaupytos energijos kiekis grindžiamas ankstesniais metais iki 2017 m. sutaupytos energijos kiekiu, tačiau į jį neįtrauktas 2018 m. naujas sutaupytos energijos kiekis.

6 lentelė. Prognozės ir tikimybė iki 2020 m. gruodžio 31 d. pasiekti 7 straipsnyje nustatytą tikslą pagal valstybes nares*

1 scenarijus (kai naujo ir bendro metinio sutaupytos energijos kiekių santykis < 40 %)			
Valstybė narė	Kiekis, kurį numatoma sutaupyti (tūkst. tne), įskaitant bendrą metinį sutaupytos energijos kiekį nuo 2018 m. iki 2020 m. ir naują sutaupytos energijos kiekį nuo 2018 m. iki 2020 m.	Santykinis tikslo pasiekimas 2020 m. (energijos kiekis, kurį numatoma sutaupyti, palyginti su taupymo tikslu)	Tikslo pasiekimo tikimybė
Austrija	7 391	142 %	labai tikėtina
Belgija	6 700	97 %	tikėtina
Bulgarija	909	47 %	labai mažai tikėtina
Kroatija	399	31 %	labai mažai tikėtina
Čekija	3 140	69 %	labai mažai tikėtina
Danija	5 624	146 %	labai tikėtina
Prancūzija	31 651	101 %	tikėtina
Vengrija	5 455	148 %	labai tikėtina
Airija	2 513	116 %	labai tikėtina
Italija	28 721	113 %	labai tikėtina
Liuksemburgas	218	42 %	labai mažai tikėtina
Nyderlandai	13 547	118 %	labai tikėtina
Lenkija	15 506	105 %	tikėtina
Portugalija	846	33 %	labai mažai tikėtina
Rumunija	2 192	38 %	labai mažai tikėtina
Slovakija	2 564	112 %	labai tikėtina
Slovėnija	788	83 %	mažai tikėtina
Ispanija	12 628	79 %	mažai tikėtina
Jungtinė Karalystė	30 645	110 %	tikėtina
2 scenarijus (kai naujo ir bendro metinio sutaupytos energijos kiekių santykis > 90 %)			
Valstybė narė	Kiekis, kurį numatoma sutaupyti (tūkst. tne), įskaitant naują metinį sutaupytą kiekį nuo 2017 m. iki 2020 m. (galiojimo trukmė = 1 metai)	Santykinis tikslo pasiekimas 2020 m. (energijos kiekis, kurį numatoma sutaupyti, palyginti su taupymo tikslu)	Tikslo pasiekimo tikimybė
Kipras	316	131 %	labai tikėtina
Estija	546	90 %	mažai tikėtina
Lietuva	669	67 %	labai mažai tikėtina
Švedija	7 526	83 %	mažai tikėtina
3 scenarijus (kai naujo ir bendro metinio sutaupytos energijos kiekių santykis > 40 % bet < 90 %)			
Valstybė narė	Kiekis, kurį numatoma sutaupyti (tūkst. tne), įskaitant naują metinį sutaupytą kiekį nuo 2018 m. iki 2020 m. (75 % tikimybė,	Santykinis tikslo pasiekimas 2020 m. (energijos kiekis, kurį numatoma sutaupyti, palyginti su taupymo tikslu)	Tikslo pasiekimo tikimybė

	kad galiojimo trukmė bus > 7 metai; 25 % tikimybė, kad galiojimo trukmė = 1 metai)		
Suomija	8 260	196 %	labai tikėtina
Vokietija	57 608	137 %	labai tikėtina
Graikija	2 647	79 %	mažai tikėtina
Malta	87	129 %	labai tikėtina

* Visos valstybės narės suskirstytos pagal numatomą įgyvendintų priemonių galiojimo trukmę. Šis vertinimas buvo grindžiamas naujo sutaupytos energijos kiekio sutaupymo spartos ir bendro metinio sutaupytos energijos kiekio palyginimu, siekiant nustatyti numatomą įgyvendintų politikos priemonių galiojimo trukmę. Atlikus vertinimą parengti trys scenarijai. Kai naujo sutaupytos energijos kiekio ir bendro metinio sutaupytos energijos kiekio santykis yra ~ 1, numatoma įgyvendintos priemonės galiojimo trukmė yra 1 metai (1 scenarijus). Jeigu santykis yra < 40 % (2017 m.), numanoma įgyvendintų priemonių galiojimo trukmė yra ilgesnė nei 7 metai (2 scenarijus). Tarpiniam santykiui nustatyti naudojamas mišrus scenarijus (3 scenarijus). Siekiant įvertinti tikimybę, kad tikslas bus pasiektas, buvo taikomos šios taisyklės:

Santykinis tikslo pasiekimas 2020 m.	**Tikimybės įvertinimas**
> 105 %	labai tikėtina
> 95 %	tikėtina
> 75%	mažai tikėtina
< 75 %	labai mažai tikėtina